

Χουλιάν Εχέα Μαρτίνεθ, Νικαράγουα: περιστατικό 315, Θέατρο Νέου Κόσμου, χειμώνας 2003-04

Το έργο *Νικαράγουα: περιστατικό 315* παρουσιάζει πραγματικά γεγονότα, που συνέβησαν κατά τον 11χρονο εμφύλιο πόλεμο στη Νικαράγουα, ανάμεσα στους Σαντινίστας (αντάρτες επαναστάτες) και τους Κόντρας (που υποστηρίζονταν από τις ΗΠΑ). Δεν πρόκειται για θεατρικό έργο, αλλά για την αφήγηση περιστατικών από έναν στρατιώτη Σαντινίστα, η οποία καταγράφηκε από έναν Ισπανό Παιδαγωγό. Το κείμενο δε διαθέτει δραματουργική δομή, ούτε αναδεικνύει τα χαρακτηριστικά στοιχεία του αφηγητή. Περιορίζεται στην παράθεση πληροφοριών σχετικά με τη ζωή των στρατιωτών στο αντάρτικο, θίγοντας ακροθιγώς την ψυχολογία τους. Ούτε εμβαθύνει στα αίτια και στις πολιτικές αφορμές αυτού του πολέμου. Έτσι, εντάσσεται κι αυτό στη σωρεία των κειμένων, που αποτελούν μαρτυρίες εμπόλεμων περιστατικών.

Η μετάφραση (Λένα Φραγκοπούλου) ήταν λιτή, με ρέοντα λόγο. Ο σκηνικός χώρος (Ολυμπία Σιδερίδου) απροσδιόριστος, κάτι σαν εγκαταλελειμμένη αποθήκη, δημιουργούσε μια αβεβαιότητα στο θεατή, χωρίς λόγο. Η σκηνοθεσία (Μάνια Παπαδημητρίου) χωρίς ευδιάκριτη πρόθεση, προκάλεσε την αμηχανία του ηθοποιού και του θεατή μπροστά στο σύμπλεγμα των σχοινίων που τεντώνονταν και μπερδεύονταν, χωρίς εμφανή σκοπό. Άραγε συμβόλιζαν τα νήματα της παραγμένης ψυχής του αφηγητή ή κάτι άλλο; Κούρασε αυτό το μάζεμα-τέντωμα, φανερώνοντας ίσως την αδυναμία της σκηνοθέτιδας να εφεύρει το τι θα μπορούσε να κάνει ένα πρόσωπο που αφηγείται τέτοια γεγονότα. Καλοστημένο και καλομονταρισμένο το video (Μαργαρίτα Μαντά), που προβλήθηκε. Συμπύκνωσε την ιστορία του εμφυλίου της Νικαράγουας και έδωσε τον πολιτικό προβληματισμό, που κατά τη γνώμη μας έλειπε από την παράσταση.

Ο Μανώλης Μαυροματάκης (Σαντινίστα) υποδύθηκε με δεξιοτεχνία το ρόλο του. Υστέρησε όμως στην απόδοση της αίσθησης της παραγμένης ψυχής και του συσκοτισμένου, από τις φρικαλεότητες του πολέμου, νου. Ίσως η ακατάπαυστα ταχεία αφήγηση -σκηνοθετική οδηγία άραγε;- απαγόρευσε στον ηθοποιό να πάρει τις φυσιολογικές του ανάσες και παύσεις και να χρωματίσει με συναίσθημα τα λεγόμενά του. Διότι δεν επρόκειτο για δημοσιογραφική αφήγηση μπροστά σε μικρόφωνο.

Ένα κείμενο που μας φέρνει μπροστά στη φρίκη του πολέμου και στις οδυνηρές του συνέπειες. Το ακούει κανείς ως μαρτυρία ενός στρατιώτη, ανάμεσα στις τόσες που έχουν καταγραφεί, από τους δεκάδες πολέμους της ανθρωπότητας. Το κείμενο δε φέρει κανενός είδους στίγμα, πολιτικό ή τοπικιστικό. Οπότε δεν επενδύει και σε περαιτέρω προβληματισμό, παρά μόνο στο χιλιοειπωμένο αφορισμό του πολέμου, εν γένει. Μ' αυτήν την έννοια, δεν προκαλεί αντιδράσεις και είναι λίγο παθητικό.